BOSHLANG'ICH SINF O'QUVCHILARINI KREATIVLIKA O'RGATISH

Tosheva Mohinur Yusupovna
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti o'qituvchisi
Xolmo'minova Sabina Zafar qizi
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti talabasi

Annontatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilaridagi kreativ qobiliyatlarni rivojlantirish maqsadida foydalanish lozim o'qituvchi vazifalari haqidagi kerakli ma'lumotlar va manbalar keltirib o'tilgan. Maqolada berilgan ma'lumotlar asosida o'qituvchilar va ota-onalar o'zilari uchun kerakli tavsiyalarni olishlari mumkin.
Kalit so'zlar: Ta'lim, metodika, tafakkur, kreativlik, belgi, mashq, fikrlash, diqqat,ijodkorlik.

Abstract: This article provides the necessary information and resources on teacher responsibilities that should be used to develop creative skills in primary school students. Based on the information provided in the article, teachers and parents can get the advice they need.
Keywords: Education, methodology, thinking, creativity, character, exercise, thinking, creativity, thinking, freedom.
Аннотация: В данной статье дана необходимая информация и ресурсы о задачах учителя, которые следует использовать для развития творческих способностей учащихся начальных классов. На основе информации, представленной в статье, педагоги и родители смогут получить для себя необходимые рекомендации.
Ключевые слова: Образование, методика, мышление, творчество, символ, упражнение, мышление, внимание, творчество.

KIRISH

Tasavvur va ijodkorlikni rivojlantirish boshlang'ich ta'limning eng muhim vazifasidir. Zero, bu jarayon shaxs rivojlanishining barcha bosqichlarini qamrab oladi, tashabbuskorlikni, qarorlar qabul qilishda mustaqillikni, o‘zini erkin ifoda etish odatini, o‘ziga ishonchni uyg‘otadi, chunki ta'limning asl maqsadi faqat ma'lum bilim, ko‘nikma va malakalarni egallashdan iborat emas. qobiliyatlar, balki ijodkor shaxsni rivojlantirish va tarbiyalash.

Psixologlar aniqladilarki, inson psixikasining xususiyatlari, intellekt asoslari va butun ma'naviy soha asosan maktabgacha va boshlang'ich maktab yoshida paydo bo'ladi va shakllanadi, garchi rivojlanish natijalari odatda keyinroq ochiladi. Demak, boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi oldida bolani, uning ijodiy salohiyatini rivojlantirish vazifasi turibdi.

"Qodir" yoki "qobiliyatli" atamasi quyidagilarni anglatadi:

1) tabiiy iste'dod

2) mahorat, ya'ni har qanday harakatni bajarish qobiliyati

Ijodkorlik - bu aqliy faoliyatning eng yuqori shakli, mustaqillik, yangi va o'ziga xos narsalarni yaratish qobiliyati.

Ijodkorlik va ijodiy faoliyat insonni belgilaydi, shuning uchun ijodiy shaxsni shakllantirish bugungi kunda nafaqat nazariy, balki amaliy ma'noga ega.

Qoida tariqasida, nostandart muammolarni hal qilish va boshlang'ich manba materiallarini sharhlash zarur bo'lganda, o'rta maktabda ijodkorlikning etishmasligi ko'pincha engib bo'lmaydigan to'siq bo'ladi. Shuning uchun maqsadli ish talab etiladi.

Hayot rang-barang va murakkab bo'lib boradi, u qanchalik uzoqqa borsa, u fikrlashning harakatchanligini, tezkor yo'naltirishni, katta va kichik muammolarni hal qilishda ijodiy yondashuvni talab qiladi. Zamonaviy ishlab chiqarish ham harakatchanlikni talab qiladi. Ijodiy fikrga ega bo'lgan odamga nafaqat kasbni o'zgartirish, balki har qanday biznesda ijodiy "lazzat" topish va yuqori natijalarga erishish osonroq.

Xalqning intellektual salohiyatini yuksaltirish bevosita ijodiy rivojlangan ongning miqdori va sifatiga bog‘liq. Shu sababli, maktab va o'qituvchi oldida juda muhim vazifa turibdi: endi bog'chaga boradiganlarning har biri nafaqat kuchli va sog'lom bo'lib, balki mutlaq ravishda tarbiyalanishini ta'minlash! - tashabbuskor, fikrlaydigan, har qanday vazifaga ijodiy yondashishga qodir shaxs.

O'qituvchi faoliyatining samaradorligi o'quv jarayoni har bir o'quvchining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishni ta'minlashi, ijodiy shaxsni shakllantirish va uni bilim, ijodiy ijtimoiy va mehnat faoliyatiga tayyorlash darajasi bilan belgilanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Ijod - bu ijod. Bu yangi ma'naviy va moddiy qadriyatlarni yaratadi. Ijodkorlikka intilish bugungi kunda maktablarga xosdir. Bu hali ham yoshlik va umid dunyosi, bu yerda zamin yaratuvchanlik uchun qulay, aql va ezgulikka bo'lgan ilhomlantiruvchi izlanishlar so'nmaydi. Ijod pedagogikasida asosiy narsa Xudoning in'omi so'nib qolishiga yo'l qo'ymaslik, "she'riyatning sirli guli (L.N.Tolstoy)ning bola, maktab o'quvchisi yoki intiluvchan ustoz qalbida gullashiga to'sqinlik qilmaslikdir.

Ijodiy fikrlash - bu narsalarni har doimgidek qilishda ayniqsa yaxshi narsa yo'qligini tushunishdir.

Rojer von Eich

Ijodkorlik aqlning o'zagidir. G'oyani ijodiy deb hisoblash uchun butunlay yangi bo'lishi kerakmi? Badiiylik yoki estetik zavq ijod uchun zaruriy shartmi? Ijod batafsil, uslubiy ishning natijasi bo'lishi mumkinmi?

Ko'pgina psixologlar ijodkorlik muammoni hal qilishda oddiygina innovatsion yondashuv deb hisoblashadi. Shu nuqtai nazardan, ijodiy fikrlashda g'ayrioddiy narsa yo'q. U uslubiy aks ettirish natijasida amalga oshiriladi. Boshqa psixologlarning fikriga ko'ra, ijodkorlik to'satdan idrok etish bilan birga bo'lgan cheksiz, boshqarib bo'lmaydigan jarayondir. Shu nuqtai nazardan, ijod sirli va oldindan aytib bo'lmaydi.

Ijodkorlik degani, g‘oyani boshqa birovdan olmagan holda o‘zingiz yaratasiz. Ijodiy jarayonni ikki bosqichga bo'lish mumkin: tadqiqot va qo'llash. Izlanish bosqichida siz yangi g'oyalarni baholaysiz va manipulyatsiya qilasiz. Siz shu paytgacha bog'lanmagan masalalarni bog'laysiz, yangi munosabatlar yaratasiz va g'ayrioddiy tasvirlarni qidirasiz. Siz o'zingizning tasavvuringizdan foydalanasiz, kutilmagan variantlar bilan o'ynaysiz, qoidalarni buzasiz, g'oyalar ongingiz tubida joylashishiga imkon beradi. Qo'llash bosqichida siz o'z g'oyalaringizni baholaysiz va amalga oshirasiz. Siz uning qanchalik qo'llanilishiga, sizning talablaringizga javob berishiga qaraysiz. Va keyin siz g'oyani amalga oshirasiz, uni "nima bo'lsa" tekisligidan "nima" tekisligiga o'tkazasiz. Ikkala bosqich ham bir-birini to'ldiradi. Avlod bosqichida siz keng fikr yuritasiz, amaliy bosqichda siz torroq fikr yuritasiz.

Ijod o'n foiz ilhom va to'qson foiz terdir.

Tomas Edison, ixtirochi

Oddiy maktab o'qituvchisi, asosiy reja va ta'limni umumjahon standartlashtirish bo'yicha tobora qattiqroq vazirlik talablari bilan siqib, o'z ijodkorligi va o'quvchilarida uni rivojlantirish uchun juda kam imkoniyatga ega. Qo'shimcha ta'lim o'qituvchisi bunday imkoniyatlarga ko'proq ega. Ammo o'qituvchilar bu mashqlarni darsdan tashqari mashg'ulotlarda qo'llashlari va tashqarida fikrlaydigan bolalarga ko'proq e'tibor berishlari mumkin. O'quvchilarning ijodiy o'zini namoyon qilishlari ko'proq darajada o'zlarining arsenalida bolalarda tabiiy ijodiy jarayonni saqlashga aniq va etarlicha ildiz otgan yo'nalishlarga ega bo'lgan o'qituvchilar tomonidan rag'batlantiriladi. Kasbiy o'z-o'zini takomillashtirish jarayonida o'qituvchi bolalarga ularning ahamiyatiga, o'z-o'zidan paydo bo'ladigan g'oyalar va tasvirlarning qiziqarliligiga, mustaqil sinov va izlanish muhim va munosib jarayon ekanligiga ishonchni saqlab qolishga yordam beradigan konstruktiv shaxsiy munosabatlarni rivojlantirishi kerak. , shaxsiy o'zini rivojlantirish uchun foydali,

MUHOKAMA VA NATIJALAR

A. N. Luk shunday deb yozgan edi: "ijodiy qobiliyatlar o'z-o'zidan ijodiy yutuqlarga aylanmaydi. Natijaga erishish, ijodiy yutuqlarga erishish uchun sizga fikrlash mexanizmini ishga tushiradigan "dvigatel" yoki "tabiiy kamar" kerak" [2]. Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga intilayotgan o‘qituvchi, eng avvalo, darsda o‘quvchilarning ijodkorligi uchun qulay shart-sharoitlarni ta’minlashi, ya’ni savollar, yangicha qarashlar, g‘oyalar paydo bo‘lishiga yordam berishi va rag‘batlantirishi kerak. Ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishi kichik yoshdagi maktab o'quvchilariga ijodiy faoliyatni o'rgatish natijasidir va kichik maktab o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarining quyidagi tarkibiy qismlari ajralib turadi:

ijodiy fikrlash,

ijodiy tasavvur,

ijodiy faoliyatni tashkil etish usullarini qo'llash.

Talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga intilayotgan o'qituvchi, birinchi navbatda, sinfda o'quvchilarning ijodkorligi uchun qulay shart-sharoitlarni ta'minlashi kerak, ya'ni. savollar va yangi g'oyalar paydo bo'lishini osonlashtirish va rag'batlantirish. Bunga quyidagilar yordam beradi:

Qulay psixologik muhit. Qulay psixologik muhitni yaratish: talabalarning kuchli tomonlari va imkoniyatlariga ishonish, rag'batlantirish va rag'batlantirish, har bir talabani so'zsiz qabul qilish, uning ehtiyojlarini, manfaatlarini, fikrlarini hurmat qilish, sharhlar va qoralashlarni istisno qilish.

Ta'lim uchun ichki motivatsiyani yaratish. Ijodkorlik, yuqori o'z-o'zini hurmat qilish va o'ziga ishonchga e'tibor qaratgan holda o'rganish uchun ichki motivatsiya zarurati. Faqat ular asosida ijodiy qobiliyatlarni muvaffaqiyatli rivojlantirish mumkin. Shunda bolaning kognitiv ehtiyoji, istagi, nafaqat bilimga, balki izlanish jarayonining o'ziga qiziqishi, hissiy yuksalish ortiqcha ishlamaydi va bolaga foyda keltiradi.

Bolaga to'g'ri pedagogik yordam . Kattalarning yordami befarq va do'stona bo'lishi kerak. Agar bola o'zi buni qila olsa, siz unga biror narsa qila olmaysiz. Bola buni o'ylashi va o'zi qilishi mumkin.

Turli xil ish shakllarining kombinatsiyasi. Ijodiy vazifani bajarish maqsadlariga va uning murakkablik darajasiga qarab darsda frontal, guruh va individual ish shakllarining optimal kombinatsiyasi. Kollektiv va guruh shakllariga ustunlik berish shundan iboratki, birgalikdagi izlanish bir nechta odamlarning bilim, ko'nikma va qobiliyatlarini birlashtirishga imkon

beradi va fikrlash intensivligini oshirishga yordam beradi, bu esa yaratish jarayonida muhim rol o'ynaydi. yangi narsa. Fikrlash jarayonida talaba nafaqat ijodiy faoliyat, balki ijodkorlikdagi o'zini ham anglaydi, bu unga o'z ta'lim yo'lini to'g'rilash imkonini beradi.

Fanlararo . Ijodiy muammolarni hal qilish jarayonida o'quvchilar turli sohalardagi bilimlardan foydalanadilar. Va muammo qanchalik murakkab bo'lsa, uni hal qilish uchun ko'proq bilimlarni qo'llash kerak.

Muvaffaqiyatli vaziyatni yaratish. Ijodiy topshiriqlar butun sinfga berilishi kerak. O'qituvchi har bir bolada individuallikni ko'rishi kerak. Siz eng qobiliyatli talabalar uchun ijodiy topshiriqlarni shaxsan tayyorlamasligingiz va ularni butun sinfga beriladigan oddiy topshiriqlar o'rniga taklif qilishingiz kerak.

Ijodiy vazifani bajarishda mustaqillik maksimal kuch talab qiladi va bolalarga yangi imkoniyatlarni kashf etishga yordam beradi. Bunday vazifalar ijodiy faoliyatga qiziqish uyg'otadi va tegishli ko'nikmalarni rivojlantiradi.

Ijodiy vazifalar mazmuni, shakllari va murakkablik darajasi bo'yicha har xil bo'lishi kerak .

XULOSA

Kichik maktab o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda izchillik va izchillik. Epizodik tabiat o'quvchilarning ijodiy faoliyatini faollashtirishga yordam bermaydi, shuning uchun u bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga etarlicha samarali ta'sir ko'rsatmaydi [3; 4].

Shunday qilib, o'quv faoliyatida bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish o'quvchilarning mustaqilligi, ixtirochilik faolligi va mahoratining oshishida namoyon bo'ladi. Talabalar faoliyat ob'ektidan yangi narsalarni yaratish va yaratishga ruxsat berilgan sub'ektga aylanadi. Shuningdek, kichik maktab o'quvchilari guruh ijodiy faoliyati jarayonida bir-biri bilan aloqa o'rnatadilar, bolalar xatolardan qo'rqmaydilar, bir-birlariga yordam berishadi va turli darajadagi turli tadbirlarda qatnashishdan zavqlanishadi.

Kichik yoshdagi maktab o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiruvchi o'qituvchi o'quvchilarning ijodiy salohiyatini muvaffaqiyatli rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishning murakkab va ba'zan uzoq davom etadigan jarayonini boshdan kechiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: “O’zbekiston”, 2017 yil, 488 bet.

2. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O’zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O’zbekiston”, 2016 yil, 56 bet.

3. Pedagogik kompetentlilik va kreativlik asoslari” moduli bo’yicha o’quv-uslubiy qo’llanma. :– Toshkent 2015,40 bet

4. Davletshin M.G., Do’stmuhamedova Sh., Mavlanov M., To’ychiyeva S. Yosh davrlari va pedagogik psixologiya. (O’quv metodik qo’llanma). Nizomiy nomidagi TDPU. 2004-yil. 102 b. 46-47 betlar.